

4. Аристобуло де Хуан. «Від хороших банкірів до поганих банкірів». Матеріали семінару «Інституту економічного розвитку Світового банку». WorldBank, 1992.

Грожин С.А.
здобувач PhD,
Київський національний
університет імені Тараса Шевченка

ЕКОНОМІЧНА АНАЛІТИКА У СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Концепція інклюзивного підприємництва спрямована на формування рівних умов та можливостей для участі у підприємницькій діяльності всіх верств населення, незважаючи на їх вік, стать, походження, рівень освіти, доступ до капіталу тощо. Як елемент інклюзивної та соціальної економіки і загалом інклюзивного розвитку, ця концепція набуває популярності як в західних наукових виданнях, так і в Україні. У розвинених країнах, особливо в Європейському Союзі, державна підтримка інклюзивного підприємництва зростає щороку.

У формуванні ефективної стратегії розвитку інклюзивного підприємництва важливим інструментом є економічна аналітика, яка дозволяє здійснювати оцінку поточного стану, ідентифікувати наявні проблеми, виклики та можливості, а також сформувати ефективні механізми підтримки підприємництва для всіх соціальних груп.

Аналіз соціально-економічного середовища допоможе оцінити поточний стан в контексті доступу до підприємницької діяльності різних соціальних груп. За допомогою соціологічних опитувань та інтерв'ю з представниками цільових груп, аналізу статистичних даних (рівень зайнятості, доходи, підприємницька активність) та геоекономічного аналізу (різниця між регіонами та містами) можна виокремити основні показники наявного розвитку інклюзивного підприємництва, а саме:

- рівень економічної активності вразливих груп (жінки, молодь, особи з обмеженими можливостями);
- нерівність у доступі до ресурсів (фінансів, освіти, ринків);
- існуючі бар'єри підприємницької діяльності (регуляторні, інфраструктурні, культурні).

Оцінка поточного стану інклюзивного підприємництва також включає вивчення специфічних потреб різних соціальних груп. За допомогою фокус-груп, опитування та SWOT-аналізу (оцінка сильних і слабких сторін, можливостей і загроз) можна виявити специфічні потреби у фінансових, освітніх або технологічних ресурсах для різних цільових груп, оцінити рівень підприємницьких навичок і знань у цих групах а також дослідити інноваційні можливості різних груп у створенні нових продуктів і послуг.

Формування нової стратегії розвитку інклюзивного підприємництва має спиратись на попередній досвід, запроваджуючи ті механізми, які довели свою ефективність (зважаючи на можливі економічні, соціальні та культурні особливості різних країн і регіонів). Економічна оцінка існуючих державних, приватних і міжнародних програм розвитку інклюзивного підприємництва включає оцінку ефективності субсидій, грантів і пільг, аналіз доступності програм мікрофінансування та їх впливу на розвиток підприємництва, виявлення можливих прогалин у підтримці.

Інструменти оцінки ефективності:

- кількісна оцінка впливу програм (наприклад, ROI — повернення інвестицій);
- benchmarking — порівняння з кращими практиками інших країн;
- порівняння результатів із запланованими цілями — для цього використовується інструменти моделювання економічного впливу, тобто прогнозування результатів від впровадження інклюзивного підприємництва для економіки країни чи регіону, серед яких:

- оцінка потенційного зростання ВВП завдяки створенню нових підприємств;
- моделювання ефекту від створення нових робочих місць;
- оцінка впливу на обсяг соціальних витрат;
- вплив на економічну диференціацію регіонів.

Економічний аналіз також допомагає знайти ефективні механізми фінансування інклюзивного підприємництва, включаючи пошук оптимальних джерел фінансування (державна, приватний бізнес, міжнародні організації), розрахунок оптимальних умов для надання мікрокредитів чи субсидій, аналіз ефективності податкових стимулів для інклюзивних підприємств.

В процесі розвитку інклюзивних підприємств виникає необхідність оцінки їх конкурентоспроможності, дослідженні можливостей інтеграції інклюзивного бізнесу у глобальні та локальні ринки. Визначення конкурентних переваг підприємств, орієнтованих на соціальні цілі, оцінка попиту на продукцію/послуги інклюзивного бізнесу, аналіз бар'єрів для виходу на зовнішні ринки допоможуть зрозуміти наскільки інтегроване інклюзивне підприємництво у економіку регіону, країни та світу. Також необхідно оцінити внесок інклюзивного підприємництва в загальний соціально-економічний розвиток — економічний ефект (зростання зайнятості, підвищення доходів), соціальний ефект (покращення якості життя, інтеграція вразливих груп, зменшення нерівності) та довгостроковий ефект у вигляді сталого розвитку.

Отже економічна аналітика у стратегії розвитку інклюзивного підприємництва забезпечує:

- відправну точку — через оцінку поточного стану інклюзивного підприємництва;
- обґрунтування рішень — допомагає створювати цільові програми підтримки та вибудувати економічно доцільні механізми розвитку;
- ефективність розподілу ресурсів — дозволяє спрямовувати фінансові, людські та інші ресурси у найбільш перспективні напрями;
- контроль та оцінку результатів — забезпечує моніторинг впливу впроваджених заходів.

В результаті, економічна аналітика стає основою для успішного розвитку інклюзивного підприємництва, сприяючи економічному зростанню та соціальній стабільності.

Література

1. Економічний аналіз: теорія і практика. Рибчук А.В., Ковенська О.А., Антофій Н.М., 2020 р.

Губенко В.В.

здобувач PhD,

ДННУ «Академія фінансового управління»

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ НЕРУХОМОСТІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД

Ринок нерухомості є однією з ключових складових економіки, яка забезпечує не лише житлові потреби населення, але й стимулює інвестиційну активність, створює робочі місця та сприяє розвитку інфраструктури. В умовах воєнного стану, що зумовлений широкомасштабною агресією проти України, цей сектор зазнав суттєвих змін. Воєнні дії, масове переміщення населення, руйнування інфраструктури та економічна невизначеність створили нові виклики, які потребують глибокого аналізу та адаптаційних стратегій.

За даними аналітичної платформи LUN, ринок нерухомості в Україні демонструє значні регіональні відмінності. Західні області залишаються відносно активними завдяки переміщенню населення в безпечніші регіони, тоді як у прифронтових зонах попит практично зник. Дослідження, проведене ресурсом «Хмарочос», підкреслює зміну пріоритетів покупців, зокрема зростання інтересу до вторинного житла та оренди.